Adatok a „hamis eskü" mon□ dáihoz

1.) Pesti Frigyes 1864-ben készült helynévgyüjteményében a hunyadmegyei Livádia község helynevei közt olvassuk:

„Livadze nevű düllő, mely jelen-be a szomszéd Borbátvíz község tu-lajdona állítólagosán azon regényes jogalapnál fogva, hogy miután a régi villongós időkben ellenség beütése s azon akkori vad kor szelleme szerint egészbe felégettetelt, elpusztíttatott, a tér pusztán, parlagon maradt s idők teltével a' tulajdonjog fölött perre ke-rült a' dolog, melynek következtében egy borbátvízi hatalmas űrnek, — ki midőn a kérdéses hely színére törvényhatósági bizottmány szállt ki, lábbeliinek a' talpát belőlről megrakta földdel és midőn az eskü részire ítél-tetett, megesküdött, hogy azon föld, a' melyre ő lépik, az ő udvari allodiális földje s így ezen időtől fogva a megnevezett dűlő a borbátvíziek birtokában van mai napig."

Pesty Frigyes : Helynevek. (Kéz-irat). Hunyad megyei kötet. (Nemzeti Múzeum könyvtára. Kézirattár).

2.) Enesei Dorner Béla : Az erdé-lyi szászok mezőgazdasága (Budapest 1910. 189. 1.) c. munkájában fedezte fel ezt az erdélyi szász hagyományt:

Az 1802. év böjtmás havának 29-én a nemes jász és két kún districtusok részéről tartatott közönséges gyűlés a következőket rendeli currentáltatni :*

„Rozsnyó, a még ma is szép és hatalmas hegytetőn épült vár védelme alatt nagyobb teleppé nőtte ki magát és kirajzotta Kereszténytalvát. Ezek aztán elszakadván, földjeiket is köve-lelték a rozsnyaiaktól. Természetesen perre került 1563-ban, I. János király alatt a dolog, melyet a rozsnyaiak nyertek meg, de jellemző és érdekes módon : A határon a rozsnyói kül-döttség jól bement a kereszténytalvi-ak földjeire és megesküdött, hogy még ott is rozsnyói földön állanak. A ke-reszténytalviak elképpedtek, de a régi időben a hamis eskünek még a vád-ja is rettenetes volt, tehát nem mer-tek szólani. Később aztán kiderült, hogy a rozsnyóiak sern esküdlek ha-misan, mert csizmájukba rozsnyai föl-det tettek és tényleg azon állottak az eskü alatt, tehát nem hazudtak."

3.) A Nagykui ságon a török vi-lág alatt elpusztult Marjalaka és Ecseg egykori községek, 1730 táján már pusz-tákról ez évi határjárásakor Ágoston Gergely 57 éves tanú azt vallja, hogy mikor még Marjalaka és Ecseg faluk voltak s egymással villongásban áll-tak, két öreg tanú a csizmájába föl-det tett s úgy esküdött meg. (Karcag város levéltára. Metales. Ecseg- és Marjalaka.)

Györffy I.

Közli **Györffy István**. Megjelent az ***ETHNOGRAPHIA-NÉPÉLET XLIX. évi 1-2.*** számában.